

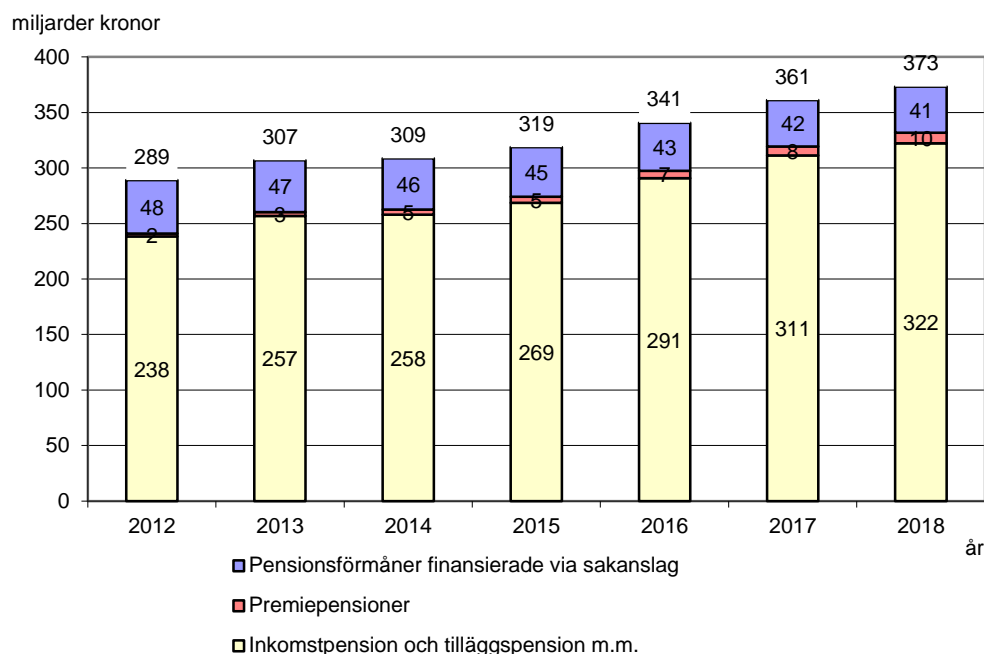
**Anslagsbelastning och prognos för anslag inom
Pensionsmyndighetens ansvarsområde
budgetåren 2013–2018**

Innehåll

Sammanfattning och inledning	3
Prognoser för inkomstindex och balanstal.....	8
Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.....	
1:1 Garantipension till ålderspension	15
1:2 Efterlevandepensioner till vuxna	17
1:3 Bostadstillägg till pensionärer	19
1:4 Äldreförsörjningsstöd	21
2:1 Pensionsmyndigheten	24
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn.....	
1:5 Barnpension och efterlevandestöd	29
1:7 Pensionsrätt för barnår.....	32
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.....	34
Bilaga 1	Sammanfattande tabell över anslagsuppföljningen
Bilaga 2	Utgifter inom Pensionsmyndighetens ansvarsområde
Bilaga 3	Månadsfördelade prognoser för 2014

Sammanfattning

Pensionsmyndigheten har i uppdrag att redovisa utgiftsprognoser för förmåner inom dess ansvarsområde. I diagrammet nedan redovisas utgiftsutvecklingen från 2012-2018.

De totala utgifterna förväntas öka under prognosperioden, från 289 miljarder kronor år 2012 till 373 miljarder kronor år 2018. Utgifterna ökar som en följd av fler ålderspensionärer och att pensionerna ökar nominellt. Antalet ålderspensionärer beräknas öka från 2,0 miljoner år 2012 till 2,2 miljoner år 2018.

Antalet 61-åringar som tog tidigt uttag minskade något mellan 2009 och 2011 men ökade 2012 och 2013. Det antas att andelen blir något lägre än 2013 för kommande år.

Från de antaganden som gjorts avseende balansindex beräknas följande förändringar för inkomstpensionerna (och tilläggspensionerna efter 65 år):

Förändring av inkomstpensioner, procent

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Oktober-prognos	+4,1	-2,7	+1,9	+5,2	+4,0	+1,3
Januari-prognos	+4,1	-2,7	+1,3	+5,7	+4,9	+1,4

Frånsett år 2014 prognostiseras inkomstpensionen att öka nominellt för varje år under prognosperioden. Indexeringen beräknas bli lägre 2015 men högre för åren 2016 – 2018 jämfört med föregående anslagsuppföljning. Prognosen för inkomstindex har sänkts och antagandena för lönesummans utveckling har höjts för främst 2014. Börskurserna utvecklades mer positivt för 2013 än vad som antogs i föregående anslagsuppföljning. Därmed har också prognosen för balanstalet höjts från och med 2015. Prognosen för balansindex har sänkts 2015 och 2016 med höjts från och med 2017. Se vidare avsnittet Prognoser för inkomstindex och balanstal.

Det är en allt större andel som har ett yrkesliv med pensionsgrundande inkomst bakom sig. Därför är det en lägre andel av de nya pensionärerna som får bostadstillägg eller garantipension. Långsiktigt minskar därför antalet ålderspensionärer som får bostadstillägg eller garantipension, givet oförändrade regler. Sänkningen av inkomstpensionen vissa år, till exempel 2014, kan dock medföra kortsiktigt att antalet med bostadstillägg eller garantipension ökar något.

För ett anslag, *Äldreförsörjningsstöd*, utökades anslagskrediten för 2013 enligt en ändring av regleringsbrevet. Därmed överskreds inte anslagskrediten för 2013. Däremot beräknas att anslagskrediten för 2014 kommer att överskridas. Detta framgår av bilaga 1. Pensionsmyndigheten återkommer i budgetunderlaget med en begäran om tilläggsanslag för 2014 för detta anslag om det beräknas att behovet kvarstår.

De viktigaste förändringarna jämfört med anslagsuppföljningen i juli

Utgiftsprognosen för *ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget* har sänkts för 2015 och 2016 men höjts för 2017 och 2018. Detta beror till stor del på den ändrade prognosen för balansindex. Prognosen för antalet personer med tidigt uttag av ålderspension har höjts.

Utgiftsprognosen för *garantipension till ålderspension* är sänkt för åren 2017 – 2018 beroende på den sänkta prognosen för prisbasbeloppet.

Utgiftsprognosen för *bostadstillägg till pensionärer* är höjd för åren 2014 – 2016. Det beror bland annat på höjda schabloner vid beräkning av uppvärmningskostnader från och med 2014. För 2017 – 2018 sänks utgifterna vilket bland annat beror på den höjda prognosen för balansindex.

Utgiftsprognosen för *äldreförsörjningsstöd* har höjts eftersom prognosen för antalet förmånstagare har höjts.

För övriga förmåner kan prognosändringarna betraktas som relativt små bortsett från förändringar som beror på ändrade prognoser för inkomstindex, balansindex och prisbasbelopp.

Förvaltningskostnader

Utfallet för föregående år är inte klart i samband med prognostillfället i januari. Pensionsmyndighetens totala förvaltningskostnad beräknas därför som vid föregående prognostillfälle till 1 296 miljoner kronor för 2013. Av detta följer att även prognosen för de förvaltningskostnader som belastar anslaget 2013 är oförändrad jämfört med den prognos som lämnades i oktober.

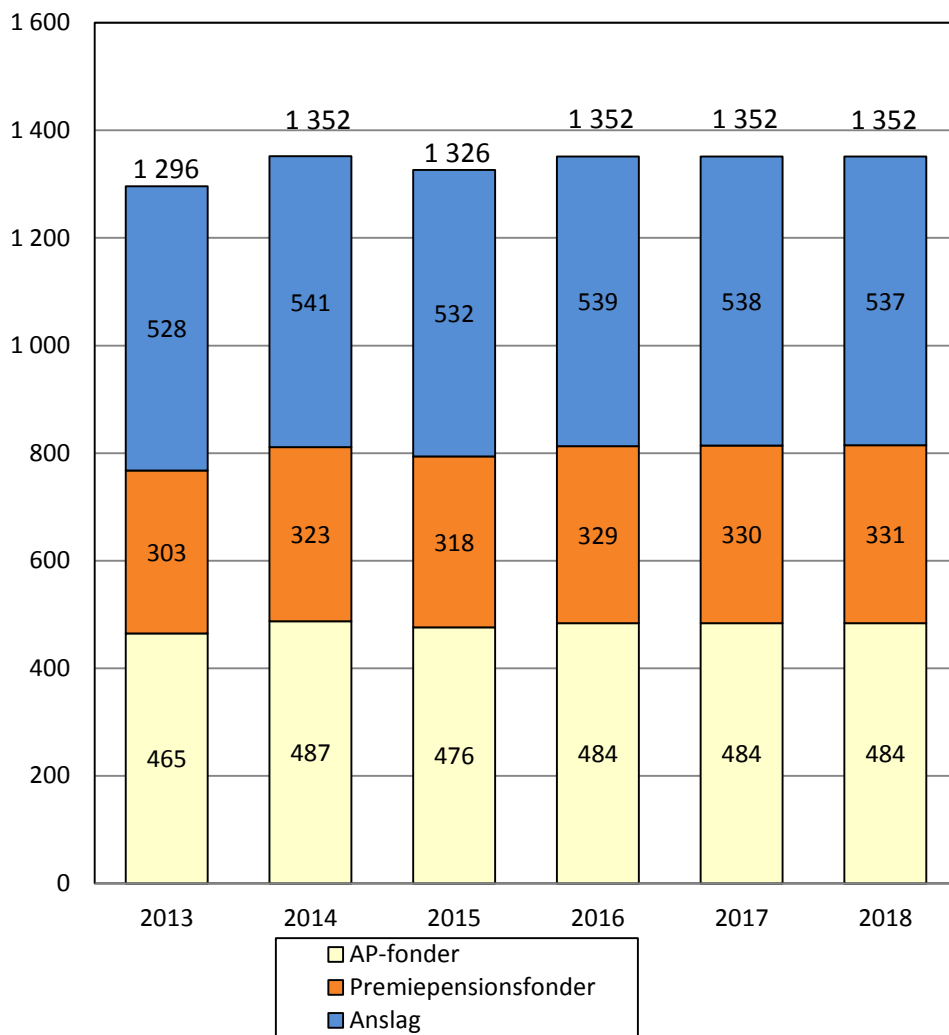
Höjningen för åren 2014-2018 jämfört med föregående prognostillfälle utgörs, förutom av förändrade framräkningsfaktorer, av att vi avser att maximera satsningen på konsumentuppdraget/strategin för pensionsprognos i förhållande till den medelstilleddelning vi erhållit för 2014 samt ett förväntat anslagssparande från 2013. Prognostiserade kostnader ryms dock inom ramen för tillgängliga anslagsmedel 2014.

2018 beräknas de totala förvaltningskostnaderna nu till 1 496 miljoner kronor med prisuppräknings inkluderad. Detta är en marginell höjning (0,7 %) jämfört med föregående prognos bland annat till följd av uppdaterade framräkningsfaktorer. I

2014-års priser ligger förvaltningskostnaderna, såväl anslags- som totalnivån, i princip fast över tiden från 2014 och framåt.

Diagrammet som följer visar förvaltningskostnaderna i fasta priser åren 2013-2018.

Miljoner kronor

Inledning

Enligt regleringsbrev för budgetåret 2014 ska Pensionsmyndigheten senast den 16 januari 2014 redovisa utgiftsprognoser för 2014 – 2018. Utgiftsprognoserna ska redovisas i Hermes. Prognoserna ska lämnas i löpande priser. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till statsbudgeten. De antaganden som ligger till grund för prognoserna ska redovisas.

Denna rapport är svar på regeringsuppdraget och redovisas genom inrapportering i Hermes.

Uppdrag

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2014 ska följande redovisas:

- ❑ preliminärt utfall för 2013 för samtliga anslag och anslagsposter samt för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget
- ❑ prognoser för 2014 för samtliga anslag och anslagsposter samt för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget, redovisat totalt samt fördelat per månad
- ❑ beräkningar av samtliga anslagsnivåer och anslagsposter samt utgifter för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2015 – 2018
- ❑ prognoser för balanstalet för 2015 – 2018
- ❑ prognoser för inkomstindex för 2015 – 2018
- ❑ förklaring till och analys av utfall i samband med förändringar i prognoser,
- ❑ beskrivningar av eventuella förändringar av prognosmodeller,
- ❑ prognosen för ackumulerad skuld till Riksgäldskontoret avseende räntekontokredit enligt 7 kap 4 § budgetlagen (2011:203) och hur skulden belastar anslag, respektive AP-fonderna och premiepensionssystemet samt
- ❑ användningen av den särskilda krediten enligt 7 kap 6 § budgetlagen (2011:203).

I denna rapport redovisas prognoser för åren 2014 – 2018 för anslag inom Pensionsmyndighetens ansvarsområde inom utgiftsområdena 11 och 12 samt för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. I respektive avsnitt redovisas även en jämförelse med närmast föregående prognos.

En sammanfattande tabell för 2013 och 2014 över anslagsuppföljningen inkluderande jämförelse med statens budget redovisas i bilaga 1. Utvecklingen av antal för-
månstagare och av olika medelbelopp m.m. redovisas i bilaga 2. Månadsfördelade prognoser för 2014 redovisas i bilaga 3.

Prognoserna för inkomstindex och balanstal redovisas i ett eget avsnitt.

Redovisningen av ackumulerad skuld till Riksgäldskontoret avseende räntekontokredit samt användningen av den särskilda krediten redovisas i avsnitt 11.2:1 Pensionsmyndigheten.

Prognosunderlag

Pensionsmyndigheten strävar efter att använda det mest aktuella dataunderlaget med godtagbar kvalitet som finns tillgängligt. Eftersom en viss eftersläpning finns i

2014-01-16

statistiken innebär det för denna rapport att material för november i största möjliga utsträckning har använts. Det ekonomiska månadsutfallet till och med minst november 2013 har beaktats för samtliga anslag.

Vid prognoserna tas hänsyn till föreslagna regeländringar i lagda propositioner med lagförslag. Däremot tas oftast inte hänsyn till av regeringen aviserade regeländringar för vilka lagförslag saknas eftersom detaljerat underlag för beräkningar inte finns. Vi har till exempel inte beaktat något av de förslag som Pensionsåldersutredningen har lämnat till regeringen.

Till beräkningarna har SCB:s befolkningsprognos från 17 april 2013 använts.

Från Konjunkturinstitutet har hämtats in uppgifter med prognoser för löneutveckling och prisbasbelopp med mera. Dessa antaganden har legat till grund för eller fungerat som antaganden vid prognosberäkningarna. Den antagandebild som använts redovisas i bilaga 2.

Kontaktpersoner

Anslag	Kontaktperson
Prognoser för inkomstindex och balanstal	Stefan Granbom, Hans Karlsson
11.1:1 Garantipension till ålderspension	Stefan Granbom
11.1:2 Efterlevandepensioner till vuxna	Hans Karlsson
11.1:3 Bostadstillägg till pensionärer	Stefan Granbom
11.1:4 Äldreförsörjningsstöd	Stefan Granbom
11.2:1 Pensionsmyndigheten	Johan Söderberg
12.1:5 Barnpensioner och efterlevandestöd	Hans Karlsson
12.1:7 Pensionsrätt för barnår	Nils Holmgren
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	Hans Karlsson

Samtliga kan nås på telefon 0771-771 771

Prognoser för inkomstindex och balanstal

Enligt regleringsbrevet avseende Pensionsmyndigheten ska prognoser lämnas för balanstalet och inkomstindex för 2015 – 2018.

Inkomstindex för ett år baseras på de senaste tre årens genomsnittliga realinkomstutveckling samt förändringen av konsumentprisindex mellan juni året innan och juni två år innan. Pensionsgrundande inkomster (PGI) som överstiger 0,423 prisbasbelopp ingår för individer som är mellan 16-64 års ålder.

Inkomstindex för åren 2015-2018 är beräknat utifrån Konjunkturinstitutets prognoser för konsumentprisindex och summa PGI. Pensionsmyndigheten har för dessa år gjort en prognos för antal med PGI som baseras på Konjunkturinstitutets prognos för sysselsättning och SCB:s prognos för befolkningsutveckling. Pensionsmyndigheten har därefter färdigställt prognosen för inkomstindex för åren 2015-2018. Den antagandebild som använts till prognoserna finns i bilaga 2.

Inkomstindex år 2012 var 149,32 och år 2013 var inkomstindex 154,84, en ökning med 3,7 procent. Inkomstindex för år 2014 är 155,61, en ökning med 0,5 procent jämfört med år 2013. Pensionsmyndighetens prognos för inkomstindex redovisas nedan.

Prognos PGI

	Utfall				Prognos					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Summa PGI (miljarder kronor)	1302	1305	1346	1398	1444	1489	1547	1604	1668	1735
Procentuell utveckling	4,3	0,3	3,1	3,9	3,3	3,1	3,9	3,7	4,0	4,0
Antal med PGI (tusental)	5081	4992	5024	5068	5091	5116	5144	5187	5233	5277
Förändring (tusental)	+6	-89	+32	+44	+24	+25	+28	+43	+46	+44
Snittinkomst (tusental kronor)	256	261	268	276	284	291	301	309	319	329
Procentuell utveckling	4,1	2,1	2,5	3,0	2,8	2,6	3,3	2,8	3,0	3,1

Utvecklingen av antalet personer i åldern 16-24 som arbetar och som når över inkomsten på 0,423 prisbasbelopp per år har relativt stor betydelse för antalet med pensionsgrundande inkomst eftersom antalet med pensionsgrundande inkomst för dem som är äldre inte förändras så mycket år från år. Under lågkonjunkturen 2009 sjönk antalet mellan 16-24 år med pensionsgrundande inkomst relativt kraftigt. En viss återgång skedde under 2010 och 2011. År 2011 skedde den största antalsökningen i

2014-01-16

åldersgruppen 16-24 år. Antalet i den gruppen ökade med 38 000. Individer i denna åldersgrupp har i regel låga inkomster.

Antalet med PGI beräknas öka svagt fram till 2013 för att sedan öka något kraftigare för åren 2014-2017. SCB prognostiserar att antalet i åldern 25-64 år ("yrkesverksam ålder") ökar relativt kraftigt under slutet av prognosperioden vilket påverkar att antalet med PGI ökar kraftigare då. Antalet med PGI är dock relativt svårt att prognostisera eftersom det är många personer som har inkomster omkring golvet på 0,423 prisbasbelopp.

Summa PGI styrs främst av lönesummeutvecklingen men till viss del även av prisbasbeloppets utveckling eftersom prisbasbeloppet påverkar många socialförsäkringar m.m.

Jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning har prognosen för konsumentprisindex sänkts för åren 2014-2015. Prognosen för både summa PGI och antal med PGI för åren 2013-2017 har höjts jämfört med föregående anslagsuppföljning. Utfallet för genomsnittlig PGI för 2012 blev preliminärt något lägre jämfört med tidigare prognos. Sammantaget innebär det att prognosen för inkomstindex är sänkt för åren 2015-2018 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning.

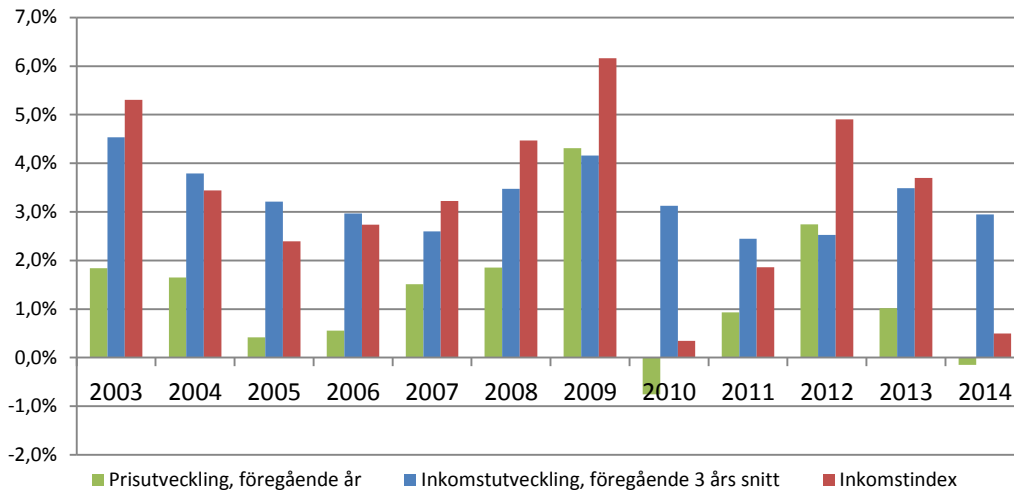
Det är en relativt hög negativ korrigeringsfaktor som påverkar inkomstindex för 2014. Det beror främst på att utfallet för summa PGI för 2011 och därmed genomsnittsinkomsten blev lägre jämfört med den prognos som låg till grund för inkomstindex 2013.

Prognos inkomstindex och dess delar

	Fastställda inkomstindex						Prognos			
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Real inkomstutveckling, tre års snitt	1,6	1,3	1,0	1,5	1,9	1,7	2,4	2,2	1,4	0,5
Prisförändring, juni t-1 – juni t-2	4,3	-0,8	0,9	2,7	1,0	-0,1	0,6	1,8	2,7	3,0
Korrigeringsfaktor av tidigare prognoser	0,2	-0,2	-0,0	0,5	0,7	-1,1	-0,2			
Förändring av inkomstindex	6,2	0,3	1,9	4,9	3,7	0,5	2,8	4,0	4,1	3,5
Inkomstindex, ny prognos	139,26	139,74	142,34	149,32	154,84	155,61	159,90	166,33	173,19	179,27
Inkomstindex, föregående prognos							160,78	167,24	173,79	180,12

Utvecklingen av inkomstindex för ett enskilt år påverkas dels av inkomstutvecklingen men även av prisutvecklingen. Inkomstindex har därför en annan utvecklingstakt jämfört med inkomstutvecklingen. För ett enskilt år har prisutvecklingen relativt stor betydelse jämfört med inkomstutvecklingen (se diagram nedan).

Inkomst- och prisutveckling i förhållande till utvecklingen av inkomstindex

Beräkningen av *balanstalet* baseras på samma antaganden som utgiftsprognoserna. Balanstalet består av tre komponenter, avgiftstillgång, AP-fonderna (treårigt medelvärde) samt pensionsskuld.

Ett antagande har gjorts för utvecklingen av aktiekurserna i Sverige och övriga länder som AP-fonden har medel placerade i, främst USA och EU-länder. Det är nödvändigt att göra ett sådant antagande för att kunna beräkna AP-fondens ställning och därmed balanstalet. Vid beräkningen antas att aktier ger en överavkastning i förhållande till korta räntor på 3,5 procent, inklusive utdelningar. Efter avdrag för utdelningar innebär det att aktiekurserna under ett år beräknas att stiga med ca en procent mer än vad som motsvarar korta räntor. Antagandet är behäftat med mycket stor osäkerhet och bör inte betraktas som en "prognos". Även två alternativa antaganden har gjorts för kursutvecklingen för att illustrera hur detta antagande påverkar balansprognosen.

För år 2013 beräknas att aktiekurserna (exkl. utdelningar) steg med ungefär 20 procent. Detta är ett genomsnitt för Sverige, USA och andra länder som AP-fonderna har medel placerade i. För 2014 och 2015 antas att aktiekurserna stiger med 2 procent per år och 2016 med 3 procent i det alternativ som benämns huvudalternativ. Detta alternativ har legat till grund för beräkningen av balansindex och därmed också utgiftsprognoserna för inkomstgrundad ålderspension, garantipension, änkepension och BTP. De övriga två alternativen ska ses som en känslighetsanalys om hur balanstalet påverkas av antagandet om aktiekursernas utveckling. I det optimistiska alternativet har antagandet höjts med tio procentenheter för varje år jämfört med huvudalternativet och i det pessimistiska alternativet har det sänkts lika mycket.

Tabellen nedan redovisar de antaganden som gjorts för kursutvecklingen 2014 – 2016, balanstalet för 2014 samt en prognos för balanstalen för 2015 – 2018. Något antagande om kursutvecklingen 2017 och 2018 behöver inte göras eftersom balanstalet för 2018 baseras på utfallet 2016. I tabellen redovisas också balansindex för 2014 och en prognos för balansindex för 2015 – 2018.

	2014	2015	2016	2017	2018
Aktiekursernas utveckling, %					
Huvudalternativ	+2,0	+2,0	+3,0		
Optimistiskt alternativ	+12,0	+12,0	+13,0		
Pessimistiskt alternativ	-8,0	-8,0	-7,0		
Balanstalet, utfall och prognos					
Huvudalternativ	0,9837	1,0020	1,0325	1,0233	0,9952
Optimistiskt alternativ	0,9837	1,0020	1,0349	1,0289	1,0073
Pessimistiskt alternativ	0,9837	1,0020	1,0299	1,0177	0,9877
Balansindex, huvudalternativ	146,84	151,19	162,38	173,02	178,23

Balanstalet för 2014 är 0,9837. För 2015 beräknas balanstalet bli ungefär 1,0020. Det är ingen skillnad mellan de tre beräkningsalternativen för 2015. För åren 2016 och 2017 beräknas balanstalet bli högre än 1,0 i alla tre beräkningsalternativen. För år 2018 beräknas balanstalet åter bli lägre än 1,0 i två av alternativen.

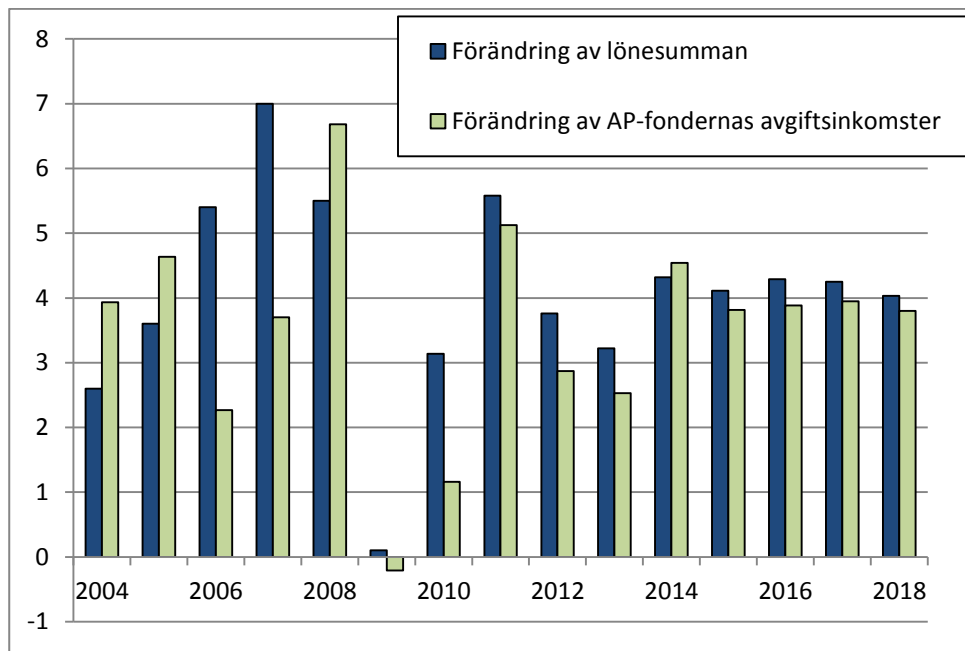
Att balanstalet är lägre än 1,0 år 2014 innebär att inkomstpensionen i år minskar mer än vad som motsvarar den vanliga följsamhetsindexeringen, dvs. förändringen av inkomstindex med avdrag för 1,6 procentenheter. De år då balanstalet blir högre än 1,0 räknas pensionerna upp med mer än vad som motsvarar den vanliga följsamhetsindexeringen såvida inte balanseringsperioden har upphört. I det optimistiska alternativet upphör balanseringsperioden 2017. Även i huvudalternativet är balanseringsperioden nära att upphöra 2017, skillnaden mellan balansindex och inkomstindex beräknas bli obetydlig detta år. Om balanseringsperioden upphör 2017 är det dock möjligt att det blir en ny balanseringsperiod 2018 eftersom balanstalet detta år beräknas bli lägre än 1,0 i huvudalternativet.

Jämfört med föregående anslagsuppföljning har prognosen för balanstalet höjts för åren 2015 – 2018. Prognosen för den utjämnade avgiftstillgången har höjts på sikt vilket beror på ändrade antaganden för lönesummans utveckling för främst 2014. Beräkningsreglerna medför dock att detta får en mer påtaglig effekt på den utjämnade avgiftstillgången först från och med 2017. Prognosen för AP-fondernas fondkapital i balanstalsberäkningen har höjts för alla år från och med 2015 vilket beror på att aktiekurserna ökade mer 2013 än vad som antogs i föregående anslagsuppföljning. Den sänkta prognosen för inkomstindex medför att även prognosen för balansindex sänks 2015 och 2016. Detta medför att prognosen för pensionskulden sänks till och med 2017. För 2017 höjs prognosen för balansindex beroende på den höjda prognosen för balanstalet. Detta höjer prognosen för pensionskulden 2018.

Tillgångarna består till största delen av avgiftstillgången. Avgiftstillgångens utveckling styrs av AP-fondernas avgiftsinkomster, omsättningstiden och vissa utjämningsregler. Omsättningstiden beräknas minska med någon eller några promille per år. AP-fondernas avgiftsinkomster består av en arbetsgivaravgift och egenavgift samt en allmän pensionsavgift och en statlig ålderspensionsavgift. Arbetsgivaravgiften och den allmänna pensionsavgiften påverkas av lönesummans utveckling. Egenavgiften kan ha en något annan utvecklingstakt men den avgiften utgör bara några procent av AP-fondernas avgiftsinkomster. Den statliga ålderspensionsavgiften utgör för närvarande knappt tio procent av AP-fondernas avgiftsinkomster. Den påverkas till exempel av

utvecklingen inom sjuk- och arbetslöshetsförsäkringarna. Den statliga ålderspensionsavgiften har en låg men ojämn utvecklingstakt. AP-fondernas avgiftsinkomster beräknas därför öka i långsammare takt än lönesumman för nästan alla prognosår. Detta har också gällt för flertalet tidigare år vilket framgår av nedanstående diagram som visar utvecklingen från och med 2004.

Förändring av lönesumman respektive AP-fondernas avgiftsinkomster jämfört med året innan, procent

Tabellen som följer visar de komponenter som ingår i balanstalet och en jämförelse med föregående prognos.

		Avgifts- tillgång	AP- fonderna¹	Summa tillgångar		Pensionsskuld	Balanstal
2015	<i>Ny prognos</i>	7 114 582	962 848	8 077 430		8 061 458	1,0020
	<i>Föregående prognos</i>	7 118 293	955 879	8 074 172		8 059 676	1,0018
2016	<i>Ny prognos</i>	7 414 673	1 028 552	8 443 225		8 177 596	1,0325
	<i>Föregående prognos</i>	7 413 938	1 013 562	8 427 500		8 198 678	1,0279
2017	<i>Ny prognos</i>	7 777 780	1 068 715	8 846 495		8 645 178	1,0233
	<i>Föregående prognos</i>	7 750 625	1 045 388	8 796 013		8 652 078	1,0166
2018	<i>Ny prognos</i>	8 109 468	1 077 499	9 186 967		9 231 594	0,9952
	<i>Föregående prognos</i>	8 048 085	1 052 700	9 100 785		9 165 499	0,9929

¹medelvärde för tre år

Följsamhetsindexering m.m.

Alla inkomstpensioner samt tilläggspensioner efter 65 års ålder är följsamhetsindexerade. Detta innebär att pensionerna räknas om vid varje årsskifte med förändringen av inkomstindex efter ett avdrag på 1,6 procentenheter. Om balanseringen är aktiverad används ett så kallat balansindex i stället för inkomstindex.

År 2013 räknades tilläggspensioner över 65 år samt inkomstpensioner upp med 4,1 procent men i år har de blivit nedräknade med 2,7 procent. För åren 2015 – 2018 beräknas de bli uppräknade nominellt. Genom att räkna bort effekten av förändringen av prisbasbeloppet kan ”real” förändring av inkomstpensionerna beräknas. Inkomstpensionerna beräknas minska ”real” 2014 och 2018 men öka realt övriga år.

Tabellen nedan visar effekten av följsamhetsindexeringen 2014 – 2018 enligt huvudalternativet ovan. Förändringen för inkomstpension gäller också tilläggspension över 65 år.

	2014	2015	2016	2017	2018
Förändring av inkomstindex, %	+0,5	+2,8	+4,0	+4,1	+3,5
Balanseringseffekt	-1,6	+0,2	+3,2	+2,3	-0,5
Förändring av balansindex, %	-1,1	+3,0	+7,4	+6,6	+3,0
Nominell förändring av inkomstpensionerna, %	-2,7	+1,3	+5,7	+4,9	+1,4
”Real” förändring av inkomstpensionerna, %	-2,5	+0,9	+3,8	+2,2	-1,6

Balansindex är lägre än inkomstindex på grund av de negativa balanseringarna 2010, 2011 och 2014. Enligt beräkningarna kommer inte indexeringen att återställas under prognosperioden fram till 2018 i huvudalternativet. Som nämnts tidigare är det dock fullt möjligt att indexeringen återställs 2017. Balanseringseffekten blev positiv åren 2012 och 2013. Detta beräknas också ske 2015 – 2017 men 2018 beräknas balanseringseffekten bli negativ igen.

2014-01-16

Sänkningen av den inkomstgrundade pensionen 2010 – 2011 och 2014 höjde garantipensionen för dem som hade både inkomstgrundad pension och garantipension. När inkomstpensionen sänks tillkommer det även en del nya ”garantipensionärer” som hamnar under brytpunkten för garantipension. De får dock låga belopp i garantipension. Balanseringen har därför en höjande effekt på utgifterna för garantipension och även BTP. Vissa änkepensioner påverkas också av balanseringen.

Prisbasbeloppet beräknas öka de flesta åren under perioden 2014 – 2018. Det har en höjande effekt på utgiftsnivån för garantipension till ålderspension, garantipensioner till efterlevandepension, äldreförsörjningsstöd, efterlevandestöd samt tilläggspension före 65 års ålder. Inkomstindex ökar också under denna period. Det påverkar inkomstgrundade efterlevandepensioner inklusive barnpensioner. Höjningen av inkomstindex höjer också pensionsrätten för barnår.

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

1:1 Garantipension till ålderspension

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2013	2014	2015	2016	2017	2018
16 751 251	16 490 400	15 868 800	14 812 400	13 849 200	13 694 900

Analys

Antalet ålderspensioner beräknas öka under åren 2013–2018 eftersom stora födelseårgångar då fyller 65 år. Nya ålderspensionärer har inkomstgrundad pension i betydligt större utsträckning än äldre ålderspensionärer. De nya ålderspensionärerna har också högre genomsnittlig inkomstgrundad pension än vad befintliga pensionärer har. Det är en allt större andel som har ett yrkesliv med pensionsgrundande inkomst bakom sig. Därför är det en lägre andel av de nya pensionärerna som får garantipension. Detta medför att antalet garantipensioner som tillkommer under ett år är färre än antalet som upphör genom dödsfall. Antalet garantipensioner minskar därmed på lång sikt.

Balanseringen inom inkomstpensionssystemet har en höjande effekt på utgifterna för garantipension, se tidigare avsnitt om prognoser för inkomstindex och balanstal. Prisbasbeloppet beräknas öka under de flesta åren 2013-2018. Det har en höjande effekt på utgiftsnivån.

Ungefär 760 000 ålderspensionärer hade garantipension vid mitten av år 2013. År 2012 var det 805 000 ålderspensionärer med garantipension. Den relativt kraftiga minskningen av antalet mellan 2012 och 2013 beror på att inkomstpensionen räknades upp med 4,1 procent år 2013 medan prisbasbeloppet ökade med 1,1 procent. Många personer blir av med sin garantipension när inkomstpensionen ökar. Antalet ålderspensionärer med garantipension beräknas att öka till 774 000 år 2014. Antalet ökar eftersom inkomstpensionen sänks. Antalet garantipensioner beräknas minska till 668 000 år 2018.

Genomsnittligt garantipensionsbelopp sjunker ganska kraftigt. Det beror på att nytillkommande pensionärer har lägre garantipension än vad de som avlider har.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2013.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	16 744 000	16 359 400	15 739 900	14 785 500	13 996 200	13 937 000
Överföring till/från andra anslag						
Ändrade makroekonomiska antaganden			-48 100	-184 100	-385 000	-494 100
Volym- och strukturförändringar	+7 251	+131 000	+177 000	+211 000	+238 000	+252 000
Ny regel						
Övrigt						
Ny prognos	16 751 251	16 490 400	15 868 800	14 812 400	13 849 200	13 694 900
Differens i 1000-tal kronor	+7 251	+131 000	+128 900	+26 900	-147 000	-242 100
Differens i procent	+0,0	+0,8	+0,8	+0,2	-1,1	-1,7

Ändrade makroekonomiska antaganden

Utgifterna för garantipension påverkas främst av prisbasbeloppet men indirekt även av inkomstindex/balansindex (ju lägre balansindex desto högre garantipensioner).

Prognosen för prisbasbeloppet är sänkt för åren 2015-2018 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft en sänkande effekt på utgiftsprognosen för åren 2015-2018.

För åren 2015-2016 är balansindex sänkt jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft en höjande effekt på utgiftsprognosen för garantipension. För åren 2017-2018 är balansindex höjt jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft en sänkande effekt på utgiftsprognosen för garantipension.

Volym- och strukturförändringar

Medelbeloppet för män beräknas bli något högre jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning, bortsett från de effekter som ändrade makroekonomiska antaganden har på utvecklingen av medelbeloppet. Utgiftsprognosen har av den anledningen höjts något för åren 2014-2018.

1:2 Efterlevandepensioner till vuxna

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2013	2014	2015	2016	2017	2018
13 882 783	13 038 900	12 496 400	12 171 400	11 857 900	11 357 700

Från anslaget finansieras änkepension, allmän omställningspension, förlängd omställningspension och särskild efterlevandepension samt garantipensioner till dessa förmåner. Änkepension svarar för drygt 90 procent av utgifterna.

Analys

Änkepensionssystemet är under avveckling. År 2013 minskade antalet änkepensioner med ungefär 11 500. Minskningstakten beräknas öka något. Från och med 2016 beräknas antalet minska med ungefär 12 000 per år. Antalet änkepensioner var ungefär 301 000 i genomsnitt under år 2013 och beräknas till 242 000 år 2018.

Antalet garantipensioner till änkepension beräknas minska från 9 800 i genomsnitt under år 2013 till knappt 4 000 år 2018.

Antalet allmänna omställningspensioner ökade något under 2013 och blev drygt 3 800 i genomsnitt under året. Antalet beräknas minska kommande år till 3 400 år 2018.

Antalet förlängda omställningspensioner var knappt 2 700 i genomsnitt år 2013. Det beräknas att antalet kommer att vara ungefär 2 700 för varje år under hela prognosperioden. Antalet garantipensioner till förlängd omställningspension beräknas däremot minska med någon procent per år.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2013.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	13 882 200	13 049 600	12 583 100	12 262 100	11 930 800	11 472 300
Överföring till/från andra anslag						
Ändrade makroekonomisk antaganden	–	–100	–67 700	–49 400	+1 600	–1 700
Volym- och strukturförändringar	+583	–10 600	–19 000	–41 300	–74 500	–112 900
Ny regel						
Övrigt						
Ny prognos	13 882 783	13 038 900	12 496 400	12 171 400	11 857 900	11 357 700
Differens i 1000-tal kronor	+583	–10 700	–86 700	–90 700	–72 900	–114 600
Differens i procent	+0,0	–0,1	–0,7	–0,7	–0,6	–1,0

Ändrade makroekonomiska antaganden

De inkomstgrundade efterlevandepensionerna påverkas av inkomstindex. Garantipensionerna påverkas främst av prisbasbeloppet men indirekt också av inkomstindex (ju högre inkomstindex desto lägre garantipensioner). Inkomstindex har störst

2014-01-16

inverkan på utgiftsprognosen. Både prognosen för inkomstindexet och prisbasbeloppet har sänkts för åren 2015 – 2018 jämfört med föregående anslagsuppföljning.

Utgifterna påverkas också av balansindex. För änkor födda under något av åren 1930 – 1944 finns en garantinivå för änkepension som baseras på ankans ålderspension och den avlidne makens teoretiska ålderspension. Dessa änkepensioner höjs om balansindex höjs och vice versa. Vissa änkepensioner som inte omfattas av garantiregeln kan däremot sänkas vid ett höjt balansindex och tvärtom. Än så länge är det dock färre änkepensioner som tillhör den gruppen. Jämfört med föregående anslagsuppföljning har prognosen för balansindex sänkts för 2015 och 2016 men höjts för 2017 och 2018.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för antalet änkepensioner har sänkts med hänsyn tagen till utfallsstatistiken för december 2013. Även prognosen för medelbeloppet för änkepension har sänkts, bortsett från effekten av ändrade makroekonomiska antaganden.

1:3 Bostadstillägg till pensionärer

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2013	2014	2015	2016	2017	2018
8 182 871	8 459 700	8 299 600	7 803 800	7 410 800	7 301 000

Analys

Långsiktigt minskar antalet ålderspensionärer som får bostadstillägg (BTP). Det beror på att många BTP-tagare är äldre ålderspensionärer och att nytillkomna ålderspensionärer har en högre medelpension. Det är en allt större andel som har ett yrkesliv med pensionsgrundande inkomst bakom sig. Med reallönetillväxt krävs färre år med förvärvsarbete för att komma över gränsen där bostadstillägg är bortreducerad av inkomstgrundad pension. Under de senaste femton åren har reallönetillväxten i snitt per år varit drygt två procent. För yngre ålderspensionärer stiger också den genomsnittliga tjänstepensionen relativt kraftigt över tid (8 procents ökning per år mellan 2006-2011 i åldern 65-69 år enligt SCB:s inkomststatistik). Därför är det en lägre andel av de nya pensionärerna som får bostadstillägg. En annan tänkbar förklaring till att andelen med BTP minskar är att den genomsnittliga förmögenheten bland pensionärer har vuxit.

Balanseringen inom inkomstpensionssystemet har en höjande effekt på utgifterna för bostadstillägg, se tidigare avsnitt om prognoser för inkomstindex och balanstal.

Boendekostnadernas förändringar har stor betydelse för bostadstilläggets utveckling. Konjunkturinstitutet prognostiserar att boendekostnadsindex för bostads- och hyresrätter ökar för år 2014 med 1,8 procent.

År 2014 har det införts ett fribelopp om 24 000 kronor per år för arbetsinkomster vid beräkning av bostadstillägg till ålderspensionärer. Utgifterna beräknas öka något på grund av regeländringen.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2013.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	8 197 000	8 358 100	8 151 400	7 694 000	7 640 600	7 598 500
Överföring till/från andra anslag						
Ändrade makroekonomiska antaganden		-40 500	+800	-37 800	-102 300	-108 300
Volym- och strukturförändringar	-14 129	+142 100	+147 400	+147 600	-127 500	-189 200
Ny regel						
Övrigt						
Ny prognos	8 182 871	8 459 700	8 299 600	7 803 800	7 410 800	7 301 000
Differens i 1000-tal kronor	-14 129	+101 600	+148 200	+109 800	-229 800	-297 500
Differens i procent	-0,2	+1,2	+1,8	+1,4	-3,0	-3,9

Ändrade makroekonomiska antaganden

Utgifterna för bostadstillägg påverkas av inkomstindex/balansindex, prisbasbeloppet och boendekostnadsutvecklingen.

Prognosen för balansindex har sänkts för åren 2015–2016 men höjts för åren 2017–2018 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Prognosen för den inkomst som tas upp vid beräkningen av BTP har av det skälet sänkts för åren 2015–2016 men höjts för åren 2017–2018. Detta har haft en höjande effekt på utgiftsprognosen för bostadstillägg för åren 2015–2016 men en sänkande effekt för åren 2017–2018.

Konjunkturinstitutets prognos för förändring av boendekostnadsindex avseende bostads- och hyresrätter är sänkt för år 2014 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft en sänkande effekt på utgiftsprognosen för åren 2014–2018.

Volym- och strukturförändringar

Antalet förmånstagare beräknas bli något fler jämfört med vad som antogs i föregående anslagsuppföljning. Antalet beräknas minska i något långsammare takt.

De schabloner som tillämpas för uppvärmningskostnad vid beräkning av bostadstillägg har höjts från och med år 2014 för dem som bor i småhus. Det beräknas öka utgiften med ca 72 miljoner kronor för bostadstillägg till ålderspensionärer jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Medelbeloppet har av den anledningen höjts för åren 2014–2018 jämfört med föregående anslagsuppföljning.

En justering har gjorts i prognosmodellen för åren 2017–2018 för hur balansindex och boendekostnadsindex påverkar antal och medelbelopp. Justeringen i modellen medför att utgiftsprognosen för åren 2017–2018 har sänkts jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning.

1:4 Äldreförsörjningsstöd

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2013	2014	2015	2016	2017	2018
658 346	694 900	727 500	761 200	787 400	822 400

Analys

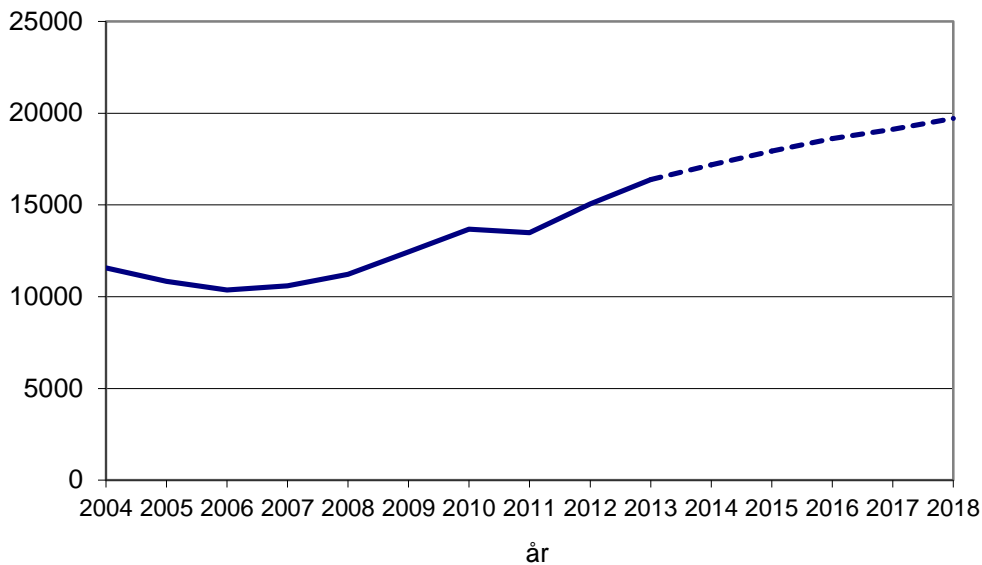
Förmånen är avsedd för personer 65 år och äldre som inte får sina grundläggande försörjningsbehov tillgodosedda genom andra pensionsförmåner.

Medelantalet personer med äldreförsörjningsstöd (ÄFS) beräknas till 17 200 år 2014. Antalet personer med ÄFS beräknas öka under kommande år eftersom en större andel av dem som är födda 1938 eller senare är berättigade till ÄFS jämfört med dem som är födda 1937 eller tidigare. För den sistnämnda gruppen kan hel garantipension ersätta ÄFS efter 10 års bosättningstid. En del av den utgift som för födda 1937 eller tidigare bokförs under anslaget garantipension bokförs därför för födda 1938 eller senare under anslaget äldreförsörjningsstöd. Denna olikhet mellan födelseårgångarna kommer att påverka antalsutvecklingen för ÄFS under många år.

Antalet förmånstagare påverkas av minskad eller ökad invandring. Invandringen (asylskäl) minskade tidigare, men under det senaste året har den ökat något. Ungefär två procent är över 60 år av dem som invandrar av asylskäl och som får uppehållstillstånd.

Antalet förmånstagare påverkas även av skatteförändringar eftersom ÄFS beräknas utifrån nettopensionen. Skatten har sänkts år 2014 för dem över 65 år. Det har en sänkande effekt på utgiften.

Till år 2018 beräknas antalet förmånstagare öka till 19 700 personer.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2013.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	656 000	681 500	713 600	744 000	766 300	797 500
Överföring till/från andra anslag						
Ändrade makroekonomiska antaganden		-1 200	-2 200	-2 800	-2 800	-2 900
Volym- och strukturförändringar	+2 346	+14 600	+16 100	+20 000	+23 900	+27 800
Ny regel						
Övrigt						
Ny prognos	658 346	694 900	727 500	761 200	787 400	822 400
Differens i 1000-tal kronor	+2 346	+13 400	+13 900	+17 200	+21 100	+24 900
Differens i procent	+0,4	+2,0	+1,9	+2,3	+2,8	+3,1

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prognosen för prisbasbeloppet har sänkts för åren 2015-2018 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Eftersom skälig levnadsnivå är knuten till prisbasbeloppet har denna förändring haft en sänkande effekt på utgiftsprognosen för 2015-2018.

Konjunkturinstitutets prognos för förändring av boendekostnadsindex avseende bostads- och hyresrätter är sänkt för år 2014 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft en sänkande effekt på utgiftsprognosen för åren 2014-2018.

2014-01-16

Volym- och strukturförändringar

Antalet förmånstagare har justerats upp något för åren 2014-2018 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det är främst de som har höga belopp som beräknas bli fler. Även de retroaktiva utbetalningarna för 2013-2014 beräknas bli något högre.

2:1 Pensionsmyndigheten

Tabell 2:1.1 - Prognos anslag. Beloppen i löpande priser, 1000-tal kronor

2013*	2014	2015	2016	2017	2018
528 451	541 202	543 276	564 242	579 145	594 339

* Preliminärt utfall

Analys

Utfallet för föregående år är inte klart i samband med prognostillfället i januari. Pensionsmyndighetens totala förvaltningskostnad beräknas därför som vid föregående prognostillfälle till 1 296 miljoner kronor för 2013. Av detta följer att även prognosen för de förvaltningskostnader som belastar anslaget 2013 är oförändrad jämfört med den prognos som lämnades i oktober.

2018 beräknas de totala förvaltningskostnaderna nu till 1 496 miljoner kronor med prisuppräknning inkluderad. Detta är en marginell höjning (0,7 %) jämfört med föregående prognos bland annat till följd av uppdaterade framräkningsfaktorer. I 2014-års priser ligger förvaltningskostnaderna, såväl anslags- som totalnivån, i princip fast över tiden från 2014 och framåt.

Anslagsöversikt

Av tabell 2:1.2 nedan framgår att prognostiserade kostnader ryms inom ramen för tillgängliga anslagsmedel för år 2014. Då utfallet för 2013 ännu inte är klart kan anslagssparandet till 2014, det ingående överföringsbeloppet i tabellen nedan, ännu inte slutligt beräknas.

Tabell 2:1.2 - Anslagsöversikt 2014*. Beloppen anges i 1000-tal kronor

Ingående överföringsbelopp	Anslag 2014	Tilldelade medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Ävikelse från tilldelade medel	Högsta anslagskredit	Tillgängliga medel	Överskridande av anslagskredit
4 498	532 396	536 894	541 202	-8 806	-4 308	15 972	552 866	0

* Preliminära uppgifter till dess utfallet för 2013 är klart

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen som följer görs en jämförelse med den prognos som lämnades i oktober 2013. Höjningen för åren 2014-2018 jämfört med det prognostillfället utgörs, förutom av förändrade framräkningsfaktorer, av att vi avser att maximera satsningen på konsumentuppdraget/strategin för pensionsprognos i förhållande till den medelstilleddning vi erhållit för 2014 samt ett förväntat anslagssparande från 2013.

2014-01-16

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2014-2

Tabell 2:1.3 - Prognosjämförelse. Beloppen i löpande priser, 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	528 451	531 624	538 180	552 826	567 406	581 944
Överföring till/från andra anslagsposter						
Ändrade makroekonomiska antaganden						
Volym- och strukturförändringar						
Ny regel						
Övrigt	0	9 578	5 096	11 416	11 739	12 395
Ny prognos	528 451	541 202	543 276	564 242	579 145	594 339
Differens i 1000-tal kronor	0	9 578	5 096	11 416	11 739	12 395
Differens i procent	0,0	1,8	0,9	2,1	2,1	2,1

De totala förvaltningskostnaderna

I de följande tabellerna redogörs för Pensionsmyndighetens prognos för de totala förvaltningskostnaderna samt fördelningen mellan de olika finansieringskällorna först i löpande priser (tabell 2:1.4), därefter i 2014-års priser (tabell 2:1.5).

Totala kostnader – löpande priser

Tabell 2:1.4 - Totala förvaltningskostnader Beloppen i löpande priser, 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Total förvaltningskostnad	1 296 082	1 352 016	1 354 016	1 415 986	1 455 720	1 496 317
Varav Anslagsmedel	528 451 40,8%	541 202 40,0%	543 276 40,1%	564 242 39,8%	579 145 39,8%	594 339 39,7%
AP-fonderna	464 892 35,9%	487 392 36,0%	486 139 35,9%	506 739 35,8%	521 005 35,8%	535 583 35,8%
Premiepensionsfonderna	302 739 23,4%	323 422 24,0%	324 601 24,0%	345 005 24,4%	355 570 24,4%	366 395 24,5%

Analys

Vid framräkningen av kostnaderna för åren 2015-2018 tas hänsyn bland annat till makroekonomiska förutsättningar som erhålls från Konjunkturinstitutet. För förvaltningskostnaderna har Konjunkturinstitutets beräknade KPI beaktats samtidigt som vi gör en egen bedömning av löneutvecklingen på Pensionsmyndigheten. Eftersom Pensionsmyndighetens totala kostnader utgörs till drygt 40 procent av personalkostnader har bedömda löneökningar använts motsvarande denna andel och resterande andel av framräkningen har utgjorts av KPI från Konjunkturinstitutets beräkningar.

För fördelningen av kostnader mellan de tre finansieringskällorna används Pensionsmyndighetens modell för kostnadsfördelning. Utifrån analys av verksamhetsplaner och prognoser för de kommande åren beräknas procentsatser för fördelning från och med 2014 och framåt. Denna kostnadsfördelning återspeglas i beräkningarna i utgiftsprognoserna och beräknade procentsatser framgår av tabellen ovan.

2014-01-16

Trenden vad gäller kostnadsfördelningen har sedan myndighetsstarten pekat mot att AP-fondernas andel av finansieringen minskar på bekostnad av premiepensionssystemet. En anledning till detta är att avskrivningarna hos Försäkringskassan av de IT-stöd som togs fram i samband med pensionsreformen, som till övervägande del finansieras via AP-fonderna, blir i stort sett slutavskrivna under 2015 samtidigt som våra övriga IT-stöd, inklusive driften av dessa, belastar samtliga finansieringskällor med en mer jämn fördelning.

Att inte anslagsfinansieringen påverkas på samma sätt som finansieringen via premiepensionssystemet beror på att premiepensionssystemet hela tiden växer i omfattning vad gäller antal sparare, förvaltad kapital, antal pensionärer och belopp som betalas ut. För inkomst- och tilläggspension (AP-fonderna) är volymerna relativt oförändrade medan garantipensionen (anslag) visar på minskade volymer framöver.

Anslagsfinansieringens andel tar ett kliv nedåt 2014 eftersom satsningen på konsumentuppdraget/strategin för pensionsprognos till alla endast till mycket liten andel finansieras via anslagsmedel. Andelen för de övriga finansieringskällorna ökar då.

Totala kostnader – 2014-års priser

För att tydligare visa på vilka delar av verksamheten som ökar respektive minskar i kostnad görs ytterligare analys av de totala förvaltningskostnaderna nedan där prognostiserade förvaltningskostnader anges i fasta priser.

Tabell 2:1.5 - Totala förvaltningskostnader Beloppen i 2014-års priser, 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Total förvaltningskostnad	1 296 082	1 352 016	1 326 222	1 351 722	1 351 722	1 351 722
Varav Anslagsmedel	528 451	541 202	532 124	538 634	537 770	536 906
AP-fonderna	464 892	487 392	476 160	483 741	483 784	483 828
Premiepensionsfonderna	302 739	323 422	317 937	329 347	330 168	330 988

Analys

Att den totala förvaltningskostnaden beräknas gå ner 2013 (1 358 mnkr 2012) beror på att kostnaderna för IT-stöden hos Försäkringskassan minskar. Dessutom har en anpassning till minskade budgetramar gjorts till följd av att de medel som vi erhållit sedan myndighetsstarten för att hantera ärendebalanser successivt trappats av. Sammantaget ger dessa förändringar en kostnadsminskning 2013.

Den nivåhöjning som därefter syns i de totala förvaltningskostnaderna från 2014 beror på satsningen kring konsumentuppdraget/strategin för pensionsprognos till alla. 2015 minskar våra lokalkostnader och vi avser att sänka våra konsultkostnader.

Under hela perioden beräknas det ske en kostnadsförskjutning till följd av pågående utvecklingsarbete. Denna förskjutning sker från ärendehandläggande personal till kostnader för drift och förvaltning av IT-system. Fram till 2015 bedöms detta sammantaget öka kostnaderna men åren därefter beräknas kostnadsförflyttningarna ta ut varandra.

Räntekontokredit (enligt 7 kap 4 § budgetlagen)

Pensionsmyndighetens räntekontokredit är avsedd för såväl skulden för uppbyggnaden av premiepensionssystemet som kreditutrymme för förvaltningskostnader som innefattar de tre finansieringskällorna. Räntekontokrediten för Pensionsmyndigheten täcker därmed fyra delar. Förvaltningskostnader som finansieras via premiepensionssystemet ökar belastningen av den ackumulerade räntekontokrediten med ca 25 miljoner kronor månatligen fram till den månad då det faktiska avgiftsuttaget görs från premiepensionsspararnas konton. 2013 gjordes avgiftsuttaget den 18-19 maj.

Krediterna för administrationskostnader finansierade via anslag och AP-fondsmedel används endast om behov skulle uppstå.

Nedan redovisas den ackumulerade skulden till Riksgälden avseende räntekontokredit vid utgången av respektive år till den del den avser uppbyggnaden av premiepensionssystemet.

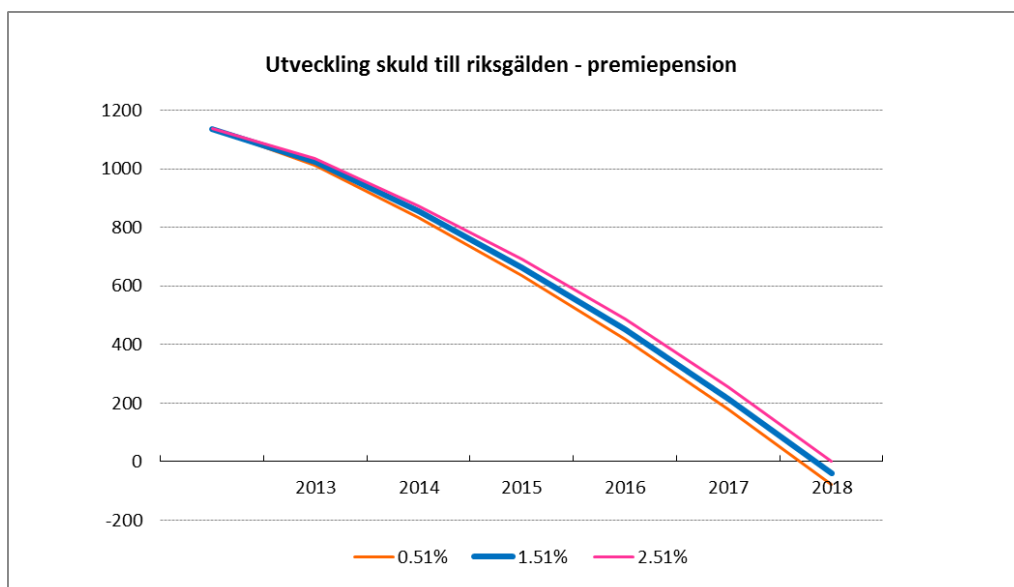
Tabell 2:1.6 - Skuldprognos avseende uppbyggnaden av premiepensionssystemet.

Beloppen i löpande priser, 1000-tal kronor

År	2013*	2014	2015	2016	2017	2018
Belopp tkr	1 023 716	853 785	662 950	451 098	215 997	0

* Preliminärt utfall

Följande diagram visar en prognos över skuldens utveckling fram till år 2018 då den ska vara helt återbetald.

De tre kurvorna i diagrammet illustrerar ackumulerad skuld vid olika antaganden om räntans storlek för de lån som finns hos Riksgälden. Nuvarande genomsnittlig ränta är 1,51 % (rörliga och bundna lån).

2014-01-16

Analys

Skulden för uppbyggnaden av premiepensionssystemet ska amorteras på ett rättvist sätt mellan generationerna och vara återbetald 2018. Som underlag för detta finns en modell där beräknade avgifter matchar kostnader och amorteringar. Storleken på de årliga amorteringarna är främst beroende på värdet på pensionsspararnas tillgångar. Diagrammet ovan visar att skulden är återbetald 2018 med angivna förutsättningar.

Särskild kredit (enligt 7 kap 6 § budgetlagen)

För att klara likviditetsbehovet i fondhandeln behövs en särskild kredit. Krediten har sedan myndighetsstarten 2010 uppgått till 9 000 miljoner kronor. Från 2014 har krediten sänkts till 8 000 miljoner kronor.

Analys

Under 2011 utnyttjades krediten som mest under en enskild dag med ca 7 225 miljoner kronor (2011-10-21) och under 2012 den 4 juli med ca 4 435 miljoner kronor. Hittills under 2013 är det maximala nyttjandet av krediten 1 239 miljoner kronor den 26 september.

Behovet av den särskilda krediten är beroende av antalet fondbyten, pensionsspararnas behållning och i vilka fonder som handel sker. Användningen av kreditramen ökade fram till 2011 med en toppnotering strax innan möjligheten för förvaltningsbolag att göra automatiska massfondbyten stoppades. Även om förvaltningsbolagens möjlighet att genomföra många samtidiga fondbyten för sina kunder stoppats kan fortfarande stor belastning av krediten komma att förekomma till exempel vid osäkerhet på finansmarknaden. Sänkningen av den särskilda krediten till 8 000 miljoner kronor från 2014 bedöms i dagsläget inte ha någon praktisk påverkan för fondhandeln. Pensionsmyndigheten utvärderar löpande framtida kreditbehov.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

1:5 Barnpension och efterlevandestöd

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2013	2014	2015	2016	2017	2018
876 023	838 800	836 500	850 500	871 800	894 700

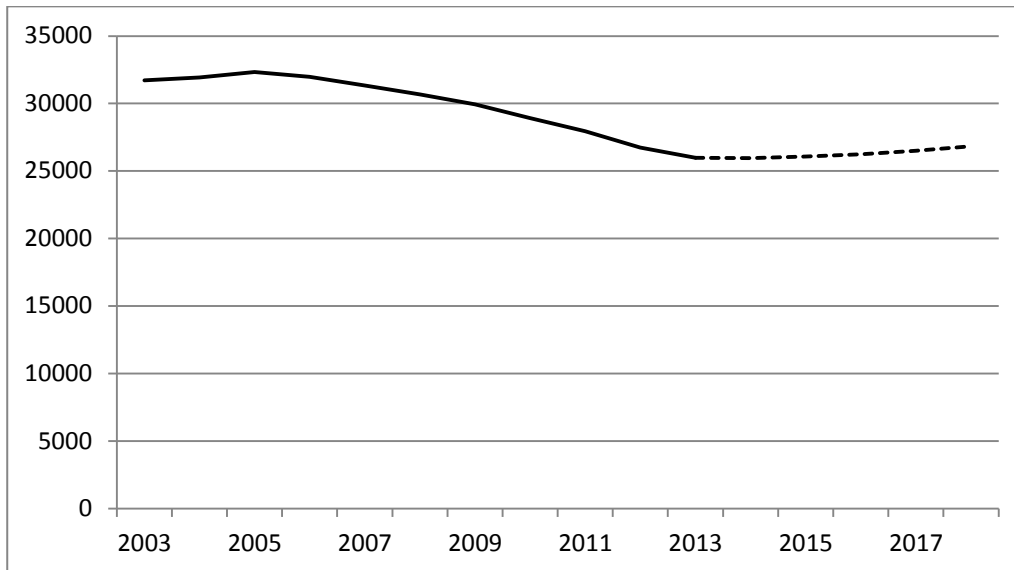
Analys

År 2013 blev utgifterna för barnpension preliminärt 746 miljoner kronor och för efterlevandestöd 130 miljoner kronor.

I föregående anslagsuppföljning påtalades att en dom i högsta förvaltningsdomstolen (mål nr 7681-11) bedömdes medföra att betydligt fler personer kommer att beviljas efterlevandestöd jämfört med tidigare. I prognosen antogs att antalet nybeviljade efterlevandestöd skulle bli ca 500 fler per år jämfört med nuläget. Antagandet var dock mycket osäkert. Domen har nu analyserats inom Pensionsmyndigheten och bedömningen nu är att effekten inte alls blir så stor. Domens effekt på nybeviljandet bedöms bli marginell. Pensionsmyndigheten behåller trots det antagandet att antalet nybeviljade efterlevandestöd kommer att bli ca 500 fler per år jämfört med nuläget. Den främsta orsaken är att inflödet av antalet ansökningar om efterlevandestöd ökade mycket kraftigt under 2013. Det blev ungefär en fördubbling jämfört med 2012. Dessutom görs numer en mer summarisk bedömning av intygen jämfört med tidigare vilket kommer att leda till en större andel beviljanden.

Antalet pensionstagare med barnpension eller efterlevandestöd har minskat under ganska många år. För barnpension beräknas minskningen fortsätta till och med 2017. Det beräknas att antalet efterlevandestöd börjar öka från och med 2014. För det totala antalet förmånstagare med barnpension eller efterlevandestöd beräknas vändningen komma 2015 vilket framgår av nedanstående diagram.

Antal förmånstagare med barnpension eller efterlevandestöd, utfall och prognos

Medelbeloppet för barnpension påverkas av inkomstindex. Inkomstindex ökade med 3,7 procent år 2013 vilket innebär att en inkomstgrundad barnpension räknades upp med ungefär 2,1 procent. Medelbeloppet för barnpensioner ökade dock obetydligt år 2013. Nybeviljade barnpensioner är lägre än de som finns i beståndet. Även för kommande år beräknas ökningstakten för medelbeloppet bli måttlig. Medelbeloppet för barnpension blev 32 500 kronor år 2013 och beräknas bli 33 000 kronor år 2018.

Medelbeloppet för efterlevandestöd, som främst påverkas av prisbasbeloppet, beräknas öka från 14 100 år 2013 till 16 000 år 2018. Orsaken till den relativt kraftiga ökningen är att andelen efterlevandestöd som inte är samordnade med barnpension beräknas öka. En större andel av efterlevandestöden beräknas således vara oreducerade. Detta medför att medelbeloppet för efterlevandestöd höjs.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2013.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	874 900	842 000	844 700	859 200	879 400	903 600
Överföring till/från andra anslag						
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	0	-4 500	-4 900	-3 400	-4 600
Volym- och strukturförändringar	+1 123	-3 200	-3 700	-3 800	-4 200	-4 300
Ny regel						
Övrigt						
Ny prognos	876 023	838 800	836 500	850 500	871 800	894 700
Differens i 1000-tal kronor	+1 123	-3 200	-8 200	-8 700	-7 600	-8 900
Differens i procent	+0,1	-0,4	-1,0	-1,0	-0,9	-1,0

Ändrade makroekonomiska antaganden

Både prognosen för inkomstindexet och prisbasbeloppet har sänkts för åren 2015 – 2018 jämfört med föregående anslagsuppföljning.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för medelbeloppet för barnpension har sänkts bortsett från effekten av ändrade makroekonomiska antaganden. Även prognosen för medelbeloppet för efterlevandestöd har justerats ned något.

Prognosen för faktorn för bland annat retroaktiva utbetalningar har sänkts något för barnpension.

1:7 Pensionsrätt för barnår

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Anslag (= tillgängliga medel=anslagsbelastning)	6 467 652 ¹	6 732 310 ¹	6 586 100	6 932 100	7 224 600	7 368 700
Preliminär avgift	6 033 262 ¹	6 177 605	-	-		
Reglering, avser förhållanden tre år tidigare	434 390	554 705	74 000	151 900	138 400	-
Prognostiserad avgift för respektive år	6 181 137	6 312 100	6 512 100	6 780 200	7 086 200	7 368 700

1 Fastställd av riksdag eller regering.

Anslaget omfattar statliga ålderspensionsavgifter för barnår rätt till personer med barn under 5 år (adoptivbarn utgör ett undantag och pensionsrätten för dem beräknas från det datum när föräldern/föräldrarna får omvårdnaden vilket kan leda till att barnets ålder förskjuts till 10-års-åldern).

Den statliga ålderspensionsavgiften består av två delar: preliminär avgift som baseras på den beräknade pensionsrätten för barnår och ett regleringsbelopp som täcker avvikelserna mellan det preliminära belopp som tagits ut och faktisk avgift. Regleringen äger rum tre år efter det att det preliminära beloppet tas ut.

Analys

För försäkrad förälder till små barn i åldern 0-4 år och/eller med adoptivbarn som inte uppnått 11-årsåldern, fastställs det pensionsgrundande beloppet som det förmånligaste av följande tre beräkningsalternativ:

1. En utfyllnad till den enskildes pensionsunderlag året före barnets födelse/året då adoptivbarnet är i adoptivföräldrars vård.
2. En utfyllnad till 75 procent av den genomsnittliga pensionsgrundande inkomsten för alla försäkrade under 65 år.
3. Ett fast belopp på ett inkomstbasbelopp.

Prognosen påverkas dels av antalsutvecklingen av barn huvudsakligen i åldern 0-4 år, dels av utvecklingen av medelbelopp som beräknas i de olika beräkningsalternativen. Medelbeloppen påverkas i sin tur av timlöneutvecklingen, inkomstbasbeloppets utveckling och utvecklingen av den pensionsgrundande inkomsten.

Anslagsbeloppet år 2013 är 6 468 miljoner kronor inklusive ett regleringsbelopp på 434 miljoner kronor. För år 2014 blir anslagsbelastningen 6 732 miljoner kronor inklusive ett regleringsbelopp på 555 miljoner kronor. År 2015 beräknas en tillfällig minskning ske i anslagsbeloppet på grund av att regleringsbeloppet beräknas minska och uppgår till 6 586 miljoner kronor. Anslagsbelastningen beräknas öka från och med år 2016 och växer i takt med löneutvecklingen, cirka 3 procent och ökningen av antalet barn i ålder 0-4 år på cirka 1,5 procent åren 2016 och 2017.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2013.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	6 619 900	6 992 400	7 284 900	7 429 900
Överföring till/från andra anslag	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	-31 300	-52 600	-51 400	-61 200
Volym- och strukturförändringar				
Ny regel	–	–	–	–
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	-2 500	-7 700	-8 900	0
Ny prognos	6 586 100	6 932 100	7 224 600	7 368 700
Differens i 1000-tal kronor	-33 800	-60 300	-60 300	-61 200
Differens i procent	-0,5	-0,9	-0,8	-0,8

Ändrade makroekonomiska antaganden

Antaganden om sänkta inkomstbasbelopp åren 2015 -2018 har en sänkande effekt på anslagsbelastningen. Detta påverkar beräkningsalternativ 3. För beräkningsalternativ 1 och 2 påverkas utgifterna bland annat av antagandet om timlöneutveckling. Detta antagande var sänkt från och med år 2015 till prognosperiodens slut vilket i sig sänker utgiftsprognosen för alla prognosår efter 2015.

Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare

Antaganden om minskade utgifter för barnårsrätten medför minskningar av regleringsbeloppen åren 2015 -2017.

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

Prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pensioner från AP-fonderna	253 960 100	254 992 000	265 769 000	287 791 000	308 277 000	318 958 000
Övriga utgifter från AP-fonderna	2 791 300	2 868 000	2 849 000	2 995 000	3 073 000	3 161 000
Summa under utgiftstaket	256 751 400	257 860 000	268 618 000	290 786 000	311 350 000	322 119 000
Premiepensioner	3 406 100	4 680 000	5 433 000	6 607 000	7 968 000	9 615 000
Summa ålderspensionssystemet	260 157 500	262 540 000	274 051 000	297 393 000	319 318 000	331 734 000

De utgifter som redovisas i detta avsnitt omfattar den inkomstgrundade ålderspensionen, dvs. förmånerna tilläggspension, inkomstpension och premiepension. Dessa förmåner finansieras via AP-fonderna och premiepensionssystemet. Även AP-fondernas administrationskostnader, förvaltningsavgifter och kostnadsersättningar till Pensionsmyndigheten och Skatteverket m.fl. ingår i de utgifter som redovisas. Dessutom ingår överföringar av pensionsrätter till de europeiska gemenskaperna enligt lag (2002:125).

Utgifterna för de inkomstgrundade ålderspensionerna ingår inte i statens budget. AP-fondernas utbetalningar och administrationskostnader m.m. redovisas ändå under statens utgiftstak. Premiepensionerna redovisas däremot inte under utgiftstaket.

Analys

Utgifterna för de inkomstgrundade pensionsförmånerna ökade med 19 miljarder kronor år 2013. År 2014 beräknas utgifterna endast öka med 2 miljarder kronor och 2015 med 12 miljarder kronor. Under perioden 2016 – 2018 beräknas utgifterna öka med 19 miljarder kronor per år i genomsnitt. Variationerna förklaras i huvudsak av indexeringen av pensionerna, se avsnittet Prognoser för inkomstindex och balanstal.

Frånsett de variationer som orsakas av indexeringen ökar utgifterna för de inkomstgrundade ålderspensionerna. Utgiftsökningen beror på ett ökat antal ålderspensionärer, att en allt större andel av pensionärerna har inkomstgrundad ålderspension och att medelpensionen ökar eftersom nytillkommande pensioner i genomsnitt är högre än pensionerna i beståndet.

Antalet med inkomstgrundad ålderspension kan beräknas som summan av antalet tilläggspensioner för födda 1937 eller tidigare och antalet inkomstpensioner. Då bortses från dem som endast har premiepension. De har inte pension som sin primära inkomstkälla utan tar ut premiepension för att få tillgång till rabatter, t.ex. på kommunala färdmedel. I december 2013 var antalet med inkomstgrundad pension enligt denna definition 1 949 000. Det beräknas att detta antal har vuxit till 2 162 000 i december 2018.

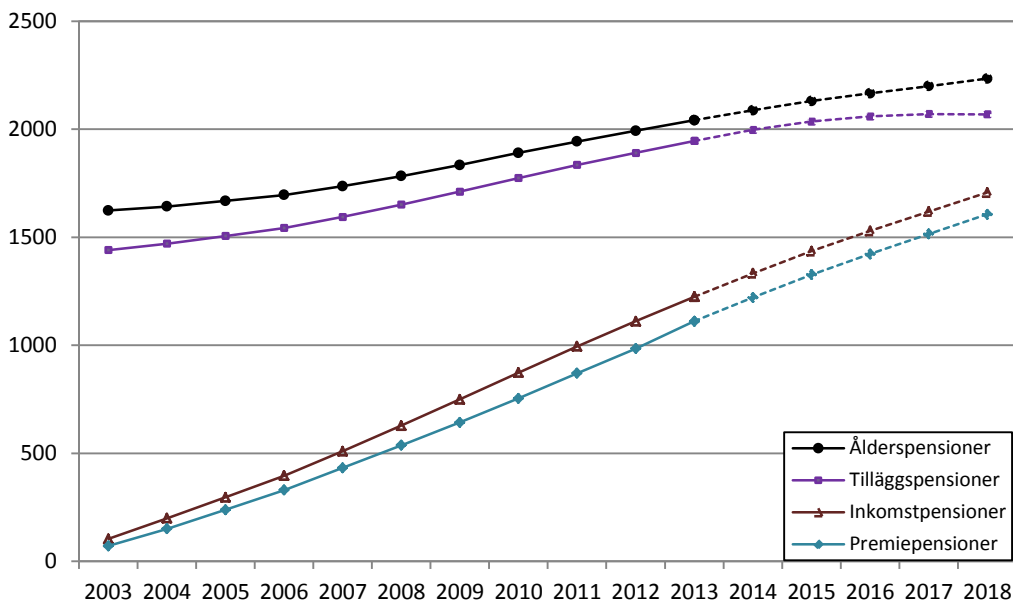
Antalet tilläggspensioner var 1 946 000 i december 2013 och beräknas vara 2 069 000 i december 2018. De som fyller 61 år från och med 2015 har inte rätt till någon tilläggspension.

Antalet inkomstpensioner var 1 225 000 i december 2013 och beräknas vara 1 707 000 i december 2017. Orsaken till den kraftiga ökningen är att allt fler födelseårgångar får rätt till denna förmån.

Antalet premiepensioner är färre än antalet inkomstpensioner trots att ungefär 11 000 personer endast har premiepension. De flesta av dem är yngre än 65 år. I december 2013 var det ungefär 110 000 pensionärer över 65 år som hade inkomstpension men ingen premiepension. Detta antal minskade 2013 med drygt 10 000 personer. Det beror främst på att ett brev skickades till pensionärer över 70 år utan premiepension men med intjänad premiepensionsrätt med en påminnelse om att de har rätt till premiepension. Detta höjde antalet premiepensioner. En del av dem som har inkomstpension men ingen premiepension har inte heller rätt till premiepension eftersom premiepensionsrätter inte kunde tjänas in före 1995. Antalet premiepensioner var 1 112 000 i december 2013 och beräknas vara 1 606 000 i december 2018.

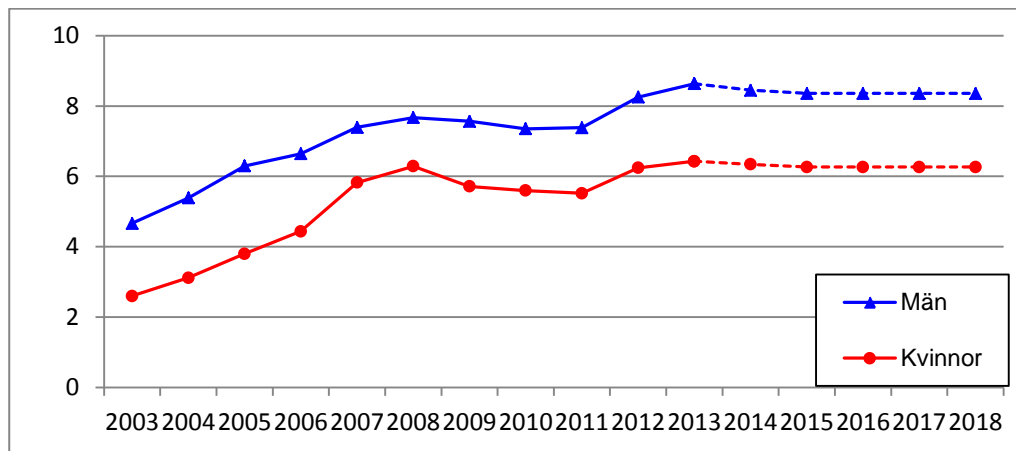
Diagrammet nedan visar hur antalet ålderspensioner (inklusive personer med endast garantipension) har utvecklats sedan 2003 och hur antalet beräknas fortsätta att öka. Dessutom redovisas utvecklingen för de olika inkomstgrundade ålderspensionsförmånerna.

Antal ålderspensioner samt antal tilläggspensioner, inkomstpensioner och premiepensioner i december, 1 000-tal

Mellan 2002 och 2008 ökade antalet med tidigt uttag av ålderspension kraftigt. År 2009 skedde dock en uppbromsning av ökningstakten. Antalet och andelen 61-åringar med inkomstpension blev lägre 2009 jämfört med 2008. Mellan 2009 och 2011 sjönk denna andel ytterligare något. Antalet inkomstpensioner under 65 år ökade ändå dessa år eftersom antalet 63- och 64-åringar med inkomstpension ökade relativt kraftigt. Under 2012 och 2013 ökade andelen 61-åringar med tidigt uttag igen.

Följande diagram visar hur andelen 61-åringar med inkomstpension har utvecklats och vilka antaganden som har gjorts för kommande år. Dessa antaganden har stor inverkan på prognosen över det totala antalet med tidigt uttag. För kommande år bedöms att andelen blir något lägre än för 2013. Detta är dock ett osäkert antagande.

Andel 61-åringar med inkomstpension, % (bas: antal 61-åringar i befolkningen)

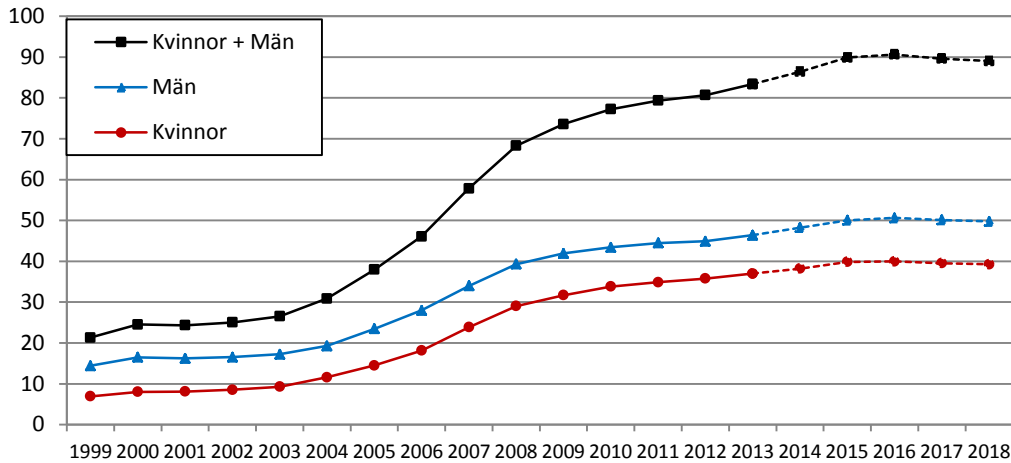
Det kan finnas flera skäl till att en person väljer att ta ut sin ålderspension före 65 års ålder. Några exempel:

- En del väljer att sluta att förvärvsarbete helt eller delvis före 65 års ålder. De väljer att i stället få sin försörjning från ålderspension, kanske i kombination med tjänstepension.
- Det finns personer som tar ut sin ålderspension tidigt och placerar pensionsbeloppet i kapitalförsäkringar eller andra sparformer samtidigt som de fortsätter att förvärvsarbete.
- En del personer med sjukersättning väljer att komplettera sjukersättningen med ålderspension.
- Personer som anser att de saknar arbetsförmåga av medicinska skäl men som ändå inte får sjukpenning eller sjukersättning
- Personer som är arbetslösa men inte har rätt till arbetslöshetsersättning
- En del väljer att gå i pension före 65 års ålder beroende på att maken/makan har pensionerat sig.
- En del slutar att förvärvsarbete helt eller delvis och tar ut ålderspension för att vårda sjuka anhöriga
- En del egenföretagare väljer att ta ut ålderspensionen tidigt för att få lägre egenavgifter

Pensioneringsbeteendet de senaste åren kan ha påverkats av till exempel konjunktur- och nedgångarna 2008 och 2012, balanseringen och de därmed sänkta inkomstpensionerna samt vissa regeländringar inom skattelagstiftningen och sjukförsäkringen. En nedgång i konjunkturer kan påverka pensioneringsbeteendet på flera sätt. Fler arbetslösa kan medföra att fler väljer tidigt uttag av ålderspension. Å andra sidan kan den ökade osäkerheten medföra att färre väljer att sluta förvärvsarbete ”i förtid” och att färre väljer att ta ut sin ålderspension för att placera beloppet i t.ex. kapitalförsäkringar.

Det diagram som följer visar antal inkomstpensioner (före 2004 tilläggspensioner) i åldern 61 – 64 år sedan 1999 samt en prognos till 2018. Jämfört med föregående anslagsuppföljning har prognosen höjts något.

Antal personer i december med inkomstpension (före 2004 tilläggspension) i åldern 61 – 64 år, 1 000-tal

Antalet personer som senarelägger pensionsuttaget till efter 65 år ökade relativt kraftigt under 00-talet men har inte ökat så mycket de senaste åren. Det är färre personer som tar sent uttag än tidigt uttag av ålderspension. De flesta som väljer sent uttag skjuter bara upp pensionsuttaget något eller några år medan antalet nybeviljade ålderspensioner med tidigt uttag är relativt jämnt fördelat mellan 61 och 64 år. Därför har tidigt uttag större effekt på utgifterna än sent uttag.

Medelbeloppen för inkomstpension och premiepension beräknas öka kraftigt, vilket bland annat beror på tjugondelsinfasningen av dessa förmåner. Medelbeloppet för inkomstpension påverkas också av indexering. Medelbeloppet för premiepension ökar beroende på att nya ålderspensionärer har kunnat arbeta in premiepensionsrätt under fler år än tidigare födelseårgångar. Medelbeloppet för premiepension påverkas även av börsutvecklingen med mera. Medelbeloppet för inkomstpension beräknas öka med mellan 4 och 12 procent per år 2014 – 2018. Medelbeloppet för premiepension ökar med mellan 6 och 24 procent per år enligt beräkningen.

Medelbeloppet för tilläggspension beräknas minska de flesta åren trots indexuppräknningar. Tjugondelsinfasningen medför att varje ny födelseårgång med ålderspension får en allt lägre tilläggspension i genomsnitt.

År 2014 beräknas 68,1 procent av utbetalningarna utgöras av tilläggspension, 30,1 procent av inkomstpension och 1,8 procent av premiepension. År 2018 beräknas tilläggspensionens andel ha minskat till 53,5 procent. Inkomstpension beräknas då utgöra 43,6 procent av utbetalningarna och premiepension 2,9 procent. Under hela prognosperioden kommer således tilläggspension att stå för merparten av utgifterna för inkomstgrundad ålderspension. Detta beror på att personer födda 1937 eller tidigare bara har rätt till denna förmån och att de som är födda något av åren 1938 – 1953 också har rätt till tilläggspension, dock i minskande omfattning.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2013.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Föregående prognosbelopp	260 194 000	262 500 000	275 841 000	297 976 000	317 351 000	329 466 000
Varav utgifter under utgiftstaket	256 783 000	257 850 000	270 042 000	290 856 000	308 677 000	318 903 000
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	0	-1 404 000	-231 000	+2 379 000	+2 782 000
Volym- och strukturförändringar	-29 900	+2 000	+66 000	+177 000	+311 000	+454 000
Ny regel	-	-	-	-	-	-
Förändring av överföringar till EG	-1 600	0	0	0	0	-1 000
Förändring av administrationskostnader	-100	+8 000	-86 000	-16 000	-17 000	-19 000
Ny prognos utgifter under utgiftstaket	256 751 400	257 860 000	268 618 000	290 786 000	311 350 000	322 119 000
Förändrad prognos för premiepensioner	-4 900	+30 000	-366 000	-513 000	-706 000	-948 000
Ny prognos	260 157 500	262 540 000	274 051 000	297 393 000	319 318 000	331 734 000
Differens i 1000-tal kronor	-36 500	+40 000	-1 790 000	-583 000	+1 967 000	+2 268 000
Differens i procent	-0,0	+0,0	-0,6	-0,2	+0,6	+0,7

Ändrade makroekonomiska antaganden

Inkomstpension och tilläggspension påverkas främst av inkomstindex. Om balanseringen är aktiverad påverkas dessa pensioner av balansindex i stället för inkomstindex. Tilläggspension påverkas även av prisbasbeloppet.

Jämfört med föregående anslagsuppföljning har prognosen för balansindex sänkts för 2015 och 2016 men höjts för 2017 och 2018. Prisbasbeloppet har sänkts för alla år 2015 – 2018.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för antalet med tidigt uttag har höjts. Även prognosen för antalet tilläggspensioner i högre åldrar har höjts något.

Förändring för överföringar till EG

Prognosen för överföringar till EG:s tjänstepensionssystem är i stort sett oförändrad.

Förändring för administrationskostnader

Prognosen för AP-fondernas kostnadsersättningar till Pensionsmyndigheten och Skatteverket m.m. har sänkts från och med 2015. Prognoserna för övriga administrationskostnader är i stort sett oförändrade.

Förändrad prognos för premiepensioner

Prognosen för medelbeloppet för premiepension har sänkts ganska kraftigt. Det beror bland annat på att den så kallade förskottsrentan har ändrats. Den har sänkts för pensionärer med fondförsäkring och höjts för pensionärer med traditionell försäkring. Eftersom de flesta har fondförsäkring får det en minskande effekt på utgifterna. Även prognosen för *antalet* premiepensioner har sänkts.